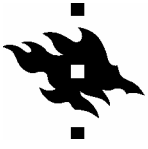

Tiedekunta/Osasto Fakultet/Sektion – Faculty		Laitos Institution – Department	
Eläinlääketieteellinen tiedekunta		Kliinisen tuotantoeläinlääketieteen laitos	
Tekijä Författare – Author			
Leila Niinipuu			
Työn nimi Arbetets titel – Title			
Tilatason riskitekijät <i>Escherichia coli</i> O157 esiintymiselle suomalaisilla lihakarjatililla			
Oppiaine Läroämne – Subject			
Kotieläinhygienia			
Työn laji Arbetets art – Level		Aika Datum – Month and year	Sivumäärä Sidoantal – Number of pages
Lisensiaatin tutkielma		Kevät 2007	60
Tiivistelmä Referat – Abstract			
<p><i>Escherichia coli</i> O157 on merkittävä elintarvikevälitteinen patogeeni, joka voi aiheuttaa etenkin alle 5 vuotiaalle lapsille hemorraagista koliittia sekä hemolyyttis-ureemisen syndrooman (HUS). Tartunnan voi saada riittämättömästi kypsennetystä (naudan) lihasta, pastöroimattomasta maidosta, vihannesten, kasvien tai veden välityksellä, mutta myös suorassa kontaktissa nautaan.</p> <p>Enterohemorraaginen <i>E. coli</i> (EHEC) tarkoittaa patogeenisinä pidettyjä <i>E. coli</i>-kantoja, jotka on yhdistetty ihmistapauksiin. Tyypillinen EHEC-kanta tuottaa shigatoksiinia, pystyy aiheuttamaan ns. A/E-vaurion ja sillä on 60 MDa plasmidi sytoplasmassaan. EHEC-termi käsittää O157-serotyypin lisäksi muitakin tyyppisiä, mutta O157 on ollut niistä yleisin.</p> <p>Suomessa on aiemmin tutkittu nautojen <i>E. coli</i> O157-prevalenssia teurastamonäytteistä vuonna 1997, jolloin 1,3 % ulostenäytteistä oli positiivisia, sekä vuosina 2003–2005, jolloin positiivisia näytteitä oli vuosittain alle 1 %. Nyt haluttiin selvittää prevalenssi tilatasolla ja samalla selvittää tilakohtaisia riskitekijöitä, jotka vaikuttavat bakteerin eritykseen ulosteissa. Kesällä 2004 kerättiin uloste- ja pintapuhtausnäytteitä 14 lihakarjatilalta ja samalla tilanomistajilta kysyttiin tilan tuotostietoja, navetan olosuhteita, eläintietoja, lannan käsittelyä, eläinten ruokintaa, juomavettä ja tilan terveystietoja koskevia tietoja. Lisäksi kiinnitettiin huomiota tilan lähiympäristöön, koneiden yhteiskäyttöön naapureiden kanssa sekä tilalla työskenteleviin ja vierailleviin ihmisiin. Näytteet tutkittiin bakteriologisesti Helsingin Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksessa (EELA, nyk. Evira).</p> <p>Kolmelta tilalta eristettiin <i>E. coli</i> O157-bakteeri, jolloin prevalenssi oli 21,4 %. Koska tutkimukseen osallistui vain neljätoista lihakarjatilaa, oli tilastollisesti merkitsevien johtopäätösten tekeminen mahdotonta. <i>E. coli</i> O157-positiiviset tilat olivat tämän tutkimuksen mukaan kuitenkin hieman suurempia kuin tilat, joilta ei eristetty bakteeria. Ruokinnan, lannankäsittelyn ja muiden tilanhoitorutiinien merkitystä eritykseen oli vaikea arvioida, joten lisätutkimuksia aiheesta tarvitaan.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords			
lihakarja, <i>Escherichia coli</i> O157			
Säilytyspaikka – Förvaringställe – Where deposited			
ELTDK laitoskirjasto			

■
HELSINGIN YLIOPISTO

HELSINGFORS UNIVERSITET

■
UNIVERSITY OF HELSINKI

Muita tietoja – Övriga uppgifter – Additional information

Työn johtaja: prof. Hannu Saloniemi

Työn ohjaajat: ELT Vesa Myllys, ELL Laura London